

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena Novin na celo leto je: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko 100 D. Cena Marijinskega Lista na celo leto je: doma 10 D., v Ameriko 50 Din. Novine prihajajo vsaki teden, M. List vsaki mesec. Naročniki M. Lista i Amerikanci dobijo kalendar brezplačno, naročniki Novin pa za polovično ceno. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali upravništvo Novin v Črensovcu, Prekm.

„Vredništvo i upravništvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik: Kletk Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Oglasi, (inserati) se tudi sprejmajo. Cena ednoga kvadratnega centimetra za ednok en dinar, za večkrat popust. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din, više od vsake reči pol dinara. Med tekstem je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 14, 12 ali celo stran, dobi 25% popusta za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača upravništvo „NOVIN“.

R. R. vlada.

Paveo Radič je dokončao, ka je pred večimi meseci začno. Da bi rešo svojega strica Štipico i svojo stranko, se je začno nanizavati, se je nanizavao vsigdar bole i zdaj se je nanizo tak globoko, da je vdaro z nosom v zemlo i da je sam Pašič pravo: „Ne trebate više! Sad ćete dobiti stolčiče u vladi.“

V zadnjem tjedni so se pogajanja končala, Radičovec so opustili vse svoje zahteve, odobrili so delo vlade, z njov so glasovali tudi v takših zadevaj, štere se tičejo kmečkoga naroda i štere ga močno zadevajo. Vse to pa so učinili samo zato, da bi rešili svojo stranko, Radiča i — da bi prišli v vlado. Posrečilo se njim je.

Kakšo sodbo si naj o novoj vladi radikalov i radičovcov vstvarimo, nam pokažejo bližnji dnevi. Da pa od nje dosta bolšega, kak nam je dala Pašič-Pribičevićova vlada, nemremo čakati, je že zdaj očitestvo. Pašiča že dobro poznamo. Što je Paveo Radič, nam je nekelko že tudi znano. On je odao hrvatski narod za rešitev svojega strica i stranke. Toga ne pravimo samo mi, nego tudi vnogi hrvatski voditelji. Dozdaj so radičovi samo govorili, i s svojimi obečanji so vlekli ljudstvo. Zdaj pa bodo delali, i njüva dela pokažejo, ka so oni istinsko. Po delaj bomo sodili mi i tudi hrvatski narod, — i če bodo ta dela inačiča, kak so bila obečanja, bodo radičovec obsojeni. Obsodi jih hrvatski narod, šteri je morao zavolo njüve politike sköz sedem let telko trpeti.

Kongres za Zjedinjenje z vshodnov cerkevjav v Ljubljani.

Kak katoličanski tak tudi pravoslavni vodilni može vsigdar bole prihajajo do osvedočenja, da je ločitev med obema veroizpovedima škodljiva za celo krščanstvo — kak katoličansko tak shodno. To osvedočenje je rodilo i rodi kongrese, šterih se vdeležüjejo i katoličanci i pravoslavni. Lansko leto se je vršo takši kongres na Čehoslovaškom — v Velehradi. letos pa je postala Ljubljana tak srečna, da je sprejela vučenjake iz 10 držav (do 500), šteri so prihitali, da bi bili navzoči na „Kongresi za proučavanje shodnoga bogoslövia.“

Kongres se je vršo od 12.-ga do 16.-ga julija. Što vse je bio na njem navzoči, nam ne

potrebno znati ravnotak bi tudi lahko opustili, da so bili pri otvoritvi navzoči zastopniki vlade, vojaštva, varaške občine Ljubljane i vnogi drugih slavni i visiki oseb, štere so podignele zvünašnji sijaj i pokazale, da so tomi gibanji tudi svetne oblasti naklonjene. Bole važno je za nas, da zvedimo, kakši namen je kongres meo i kakše važnosti je bio. „Ut omnes unum sint“ — Da bodo vsi edno —, je pravo že Gospod sam. I tudi namen kongresa je bio, napraviti eden stopaj k nadaljnomi zblžanji. Da je v tom pogledi dosegno nekši uspeh, je čisto gotovo. — O važnosti zadosta povemo, če pričobimo par vist iz pisma sv. očö, štero je poslao ljubljanskomi püšpeki, dr. Jeglič: „Ne henjaj teda častiti brat, tak hasnovito stvar močno podperati, v zvezi s tistim, šteri so ti pomočniki pri deli. Mi pa iskreno prošimo po priprošnikama sv. Cirili i Metodi, apoštoloma vaših pokrajin, za vas modrosti sv. Düha. V osvedočenje božih darov i naše lübezni Vam bodi apoštolski blagoslov, šteroga v imeni Gospodovom podelüjem tebi častiti brat i vsem, šteri se zborüvanja vdeležüjo.“

Kongres je minö. Sadovi pa štere, je po vsoj priliki rodio, se naj pokažejo. On šteri je postavio edno Cerkev i ednoga pastera, naj vodi naše stopinje k nadaljnomi zblžanji.

NEDELA

Viii. po Risalaj. Evang. sv. Luk. 16, 1—9. — Daj račun od svoje španije, ar več ne boš mogeo biti špan.

Pale ali sledkar nam vsem napoči hip, gda se pat našega zemelskoga življenja konča i se bo zahtevao od nas račun. Gospod nastopi v vsöj svojoj pravičnosti, pozdigne svoj glas i bo pitao: kak si gospodüvao?

Odgovor na pitanje božega Sodnika je odločno. Kakše veselje nas lahko navda, če bomo mogli odgovoriti: Gospod, pet talentov si mi izročö, glej, pridobö sem še drugih pet. Strah i groza pa nas spreleti, če bomo morali priznati, da smo svoj talent zakopali ali ga pa zgübili. Gospodova sodba bo najpre strašna.

Jeli, da si vsi želemo prvo? A samo želeli ne pomagao nikaj. Pohvalo, nebesko slavo, blaženost trbe tudi zaslužiti. Trüdit, delati moramo, če ščemo, da nas Gospod ne zavrže, kak je zavrgeo krivičnoga špana. Celo naše življenje

mora biti edna sama velka priprava na zadnji račun po smrti i na zadnjöj sodbi. Zemelsko življenje ne sme preteči v iskanji prijatelov s krivičnim mamonom, nego si moramo pridobiti tudi nekaj višjega; pridobiti moramo kinče, šterih rja ne razje i jih tolvaji ne vkradnejö. Samo tej kinči nam zagotüvijo blaženo večnost. Bogastvo, penezi, zlato, srebro, jestvine, pijača, zemelski prijatelji ne bodo šli z nami na drugi svet. Zato nam tudi ne bodö mogli pomagati. Sprevajala pa nas bodo dobra dela: lübezen do Boga i do bližnjega, molitev, smilenost, zaničüvanje sveta, zatajevanje, radovolno prenašanje križov i težav, štere nam je Bog poslao za probo, zadovolnost, vdanost v božo volo. To so tisti kinči, šterih rja nemre razjesti i jih tolvaje odnesti. Le pridobivajmo si jih, ar življenje je kratko, nepričaküvano pride smrt, potom pa bo trbelo dati račun od naše španije.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Orlovski odsek v Bogojini bo meo v nedelo, dne 26. julija izlet na Tišino. Po sv. meši priredi tam javno telovadbo z bogatim sporedom. — Vse prijatele Orlov vlüjno vabi odbor.

Fabrika mašinov i vagonov v Kruševci (Srbija) išče vekše število klüčavničarov, kleparov, stolarov, malarov i črkostikarov. Prednost majö tisti, ki šö že delali v kakših tovaranj. — Javit se trbe pri državnoj borzi dela v M. Soboti (občinska pisarna).

Automobilski promet M. Soboti—D. Lendava se od 11. julija naprej vrši sköz Beltince—Gančane—Renkovce—Dobrovnik—D. Lendava. To bö trpelo približno do 15. augusta.

Knjiga o Mariji. V Ljubljani je izišla knjiga, v šteroj so pönatisnjeni vsi govori, ki so jih držali razni gospodje na I. Marijanskom kongresi. Košta 50 Din i se lahko naroči v „Osrednoj pisarni“ Marijinih družb v Ljubljani, Poljanski nas p 10. — Knjigo priporočamo.

„Düševnomi listi.“ (Iz Prosečke vesi.) Düševni list je vido, česa nindri ne bilö i čio, ka ničö ne pravo. Od naše pogodbe gledöc na zvone naj malo bole pozvedavle i vido bö, da ne pisao istine. Ja če što ma namen drugoga sramotiti, se poprime vseh sredstev, da to lahko dosegne. Iz njegovoga pisanja se tudi

Novi svet.

Spisao: I. Sziklai.

Iz vogršćine prestavo Fr. Kolenc.

S Trezikov pa ne mogeo zlehka dati razmiti, kak imenitna je ta naloga, kakše spoštüvanje, kakši hasek, da so ravno njega izbrali. Uspeh za celo življenje brez filera stroškov.

Ne, toga ne razmila, ne mogla zapöpadnoli uboga deklica.

Ona je samo to čütila, da zdaj čisto sama ostane. Zdal več nikoga ne bo mela, s kom bi delila svojo bridkost, če jo obidejo žalostne misli.

Ona ne videla tñderske votline blišćeče kinče.

Ona je samo to videla, da brat potüje na zibajočöj se ladiji, v gibajočih, šümečih valovaj, na tistih groznih vodnih göraj, na štere se nemre prejemati, nemre naslanjati, poškalijo se pod človeškimi nogami, požrejo drznöga, ki lovi za njimi.

V domišljiji so oživeli tisti prizori, štere je videla na kepaj: potaplajoči jambor, boj za življenje i smrt penëčimi vali.

A zakaj bi ravno on morao preiti?

Na morji se teda ne pogübi. Srečno pride. Dobro. Naj bö.

Na to miseo pa se vrine düga spödoba pred öči.

Jezero nevarnosti lübinskoga sveta. Strašni betegi, ö šterih tudi knjige telko groznoga govorijo i pišejo. Indijanci, žuta mrzlica, razbojniki, Elemér ne mogeo pregnati teh strašljivih meglenih podob od deklüćine detinske düše.

Z velikim jokom sta se ločila. Eno je samo še bilo, ka je očüvalo deklico od omedlelosti, joj je dalo moč, da je mogla do konca prestati muke slova. Elemérovo zagotavljanje: verjem i vüpan v Boga, on me ne püsti se pogübiti, böš videla. Nazaj me pripela k tebi.

Trezika je friško zela s sinjeka malo svetinjico. Malo Marijino podobico.

— Nigdar je ne deni doll! — je pravila. — Najne lübe matere je bila. Se spominjaš? Ta te očüva vsakše nesreče.

— Detinska miseo; — si je pravo Elemér. Kakša moč bi bila v toj malöj podobici? Prazna vera. Moč. pomoč je: boža volo.

Itak pa je ne odklono. Naj bö tak, kak sestrica verje. Ta tenka žnörica je zdaj edina vöz, štera jiva bö družila prek morja dveh delov sveta. I lübe matere je bila. Tudi njoj je

bila drag spomin. Na šinjek si je obesö svetinjico.

Noso jo bö. Nigdar je ne vzeme dol.

9. Ladjolom.

Ladja, štera je pelala Eleméra z več stotini tovariši proti Ameriki, je šla iz Genovskoga pristanišća. Bila je Ligurija.

Čüdna, mešana družba. Mladenič je lahko z bistrim okom vse opazüvao. Plavajoča palača je prava novodobna Noetova barka. Tak kak tudi druge vekše ladje, ki skupno pela zabavo iskajoče bogataše, z vsemi tistimi nesrečniki, ki so na sühoj zemli že ladjolom doživeli v svojem imanji, vüpanji blaženosti.

Skupno z gorečimi očmi nebrzdane pohlepnosti po časti hodi tü pošten delavec s plameničim pogledom mirne samozavesti. Bogataš, ki se dugočasi i hrepene po vživanji po novih slastaj z razsipnikom, ki mogöće nese v tüjino razvaline svojega verstva, v toj veri, da tam tudi v püsto zemlo posajena mladika poganja zlate veje. Nezmožen, ki se nemre dokopati do blagostanja s spoštenov marlivostjov, ki si nemre najti svojega delökroga. S svojim blagostanjem nezadovolna familija s stotinami tistih, šterim nesreča ali brezsrčnost odrgala falaček krüha. (Dale)

vidi, da se norca dela s svetnikov. Sv. Habakuk — o šterom piše — je svetnik staroga zakona, zato bi ga tudi evangeličanci morali spoštovati, če istinsko telko dajo na sv. pismo, kak pravijo. Našemi uredništvi je pokazana bila pogodba, štero so i evangeličanci podpisali. V tój nega reči notri, ka ne bi smele sv. podobe priti na zvon. I prišle so sv. Jožefa pa sv. Mihala, šterih imena tudi evangeličanci nosijo. Pa to njim je ne na špot. Zvonom de tudi samo za diko.

Gornji Petrovci. Naša krajevna organizacija Slovenske ljudske stranke izvrstno dela. Vodijo jo 4 delavni možje: župan Ficko Vendel, Šimon Štefan, Bedek Jožef i Šimon Karol. Kotriže so plačale članarino.

Blagajniki kmečkih zvez se oprosijo, naj predsedništvi stranke dajo odgovor v Črensovce, kelko članarine je nabrano lani i letos pa komi je i kelko penez je prekdanih. Račun bi radi napravili.

Dari za Martinišče. Trajbarič Jožef nabralo v Filovcih 220, Pucko Martin nabralo v Gančanih 171, na gostüvanji: Nemeč-Černela Filovci 16, Farkaš-Benkovič Bogojina 45, Lovrenčič-Rožman Filovci 46 50, Benkovič-Rous, Ivanci 16 50, Bojnec Ivan Strehovci 41, Puhandič Bogojina 44, Andraš Gerenčér Strehovci 3. Vsega vküp 603 dinare. To šumo smo dobili od veleč. g. Bašša. — V lendavskih gorica j so dali: Hozjan Franc 2, Magdič Štefan 1, Hozjan Marija 1, Zohar Kalm. 2, Rapoša Franc 5, Vitéz J. 0 50, Tratnjek Štefan 1 50, Perša Štefan 0 50, Najvert Janez 10, Vuk Franc 2 50, Tamaš Štefan 0 50, Kopinja Franc 5. Iz Čentibe: Kelenc Marko 0 50, Meglič Franc 1, Lebar Štefan 3, Novinšek Jožef 0 75, Tancoš Štefan 0 50, Levašič Marton 5, Varga Janez 5. Iz Trnja: Kozlar Ana 2 50, Matajič Martin 1 50 din. To je nabralo dijak Ludóvik Rapoša. — Na gostüvanji pri Markóvič Trezi v Korovcih so nabrali starišna Lapoša Franc i družbana 60, Lapoša Treza iz Satahóvec 12, Makovec Jul. iz Bakovec 100, gđc. Pitz Jakoba iz Topolovec 100, Bagari Ana iz Bakovec 10, Dr. Goljevšek iz sodne razprave 200, Serec Jul. iz Črnc, nabrala 88, Osvatič Marija iz Bakovec, nabrala 46, Pucka Iv. iz Nedelice nabralo na gostüv. pri dovici Recek v Brezovici 11, Magdič N. v D. Lendavi 50, Vogrinčič N. iz Cankove 50, H. zjan B. iz Lendave 50. Dr. Škerlak pri sodnoj razpravi 100, Bratkovič Ivan iz Bakovec 30, župnijski urad iz Cankove ednok 110, ednok pa 59, Erjavec Anton nabralo v Satahovcih 100, Terezija Nilak iz Bakovec 12, na novoj meši meši g. Tkalca v D. Lendavi 223, nabralo Matjašec Štefan, Rusjan Ambrož iz Satahóvec 30, Anika Kolenc iz Gomilic, dala za Marijino podobo 25, N. N. iz Italije 5 lir, to je 20, Zver Barbara Veščice 100, Kozar Juri iz Martinja 10, na gostüv. pri Serec Štefani v Črncih nabrala Ketiš Jožef i Lepoša Bara 40, Horvat Janoš iz Vidonec nabralo 250, Kerec Matija iz Vidonec nabralo 312, N. N. 2 50, g. Dr. Bratina nabralo v Soboti 605, veleč. g. Jožef Klek poslanec se dali 1000 Din. Sv. Martin naj sprosi na vsakšega dobrotnika dosta božega blagoslova. Jako, jako lepo prosimo, dajte, nabirajte, pomagajte nam. Sila je grozna.

Novo sv. mešo je darüvao dnes tjedem v Črensovcih g. Godina Jožef, iz družbe misijonske. Vodnik pri sv. meši so njemi bili Čačič J. — žef domači g. plebanoš, predgar pa Bašša Ivan plebanoš iz Bogojine. Novomešnika so v procesiji sprevaljali med gorečimi molitvami pesmami verniki v cerkev potem, ka so ga pred odhodom pozdravili na domi orli, orlič, orlice i nešteta vnožina naroda. Genljivo se je poslovio novomešnik od svojega doma i do skuz se je genola vnožina na pozdrav sestrice i maliva bra-

čka. Skoz vnožih slavolokov po lepoj pokinčanoj dugoj pcti je prišo novomešnik na faro, gde so ga sprejeli domači g. plebanoš z duhovčinov. Po celoj poti ne bilo nikaj posvetnoga, vse je kazalo samo na Boga. Druga pesem kak boža nese zglasila. Po popoldnešnoj božoj službi je bilo pošteno kratko goščenje na D. Bistrici v rojstnoj hiši novomešnika.

Svet.

Skrivne kitajske družbe v Ameriki. V Chicagi je več skrivnih kitajskih družb, ki se med seov smrtno sovražijo. Žrtve je vnojo. Pred kratkim so areterali amerikanskoga šofera J. Clarka, morilnoga agenta edne takše družbe. Te je pripovedavao, kak velkodušno plačuje društvo svoje člane: za vmor plača 200 funtov, t. j. 60 jezer dinarov, za ranitev 50 funtov, za obstrelitev žrtve v uradi ali na domi 10 funtov. Po njegovih izpovedbaj je policija areterala 30 Kitajcov, od šterih jih je zaznameniüvao Clark kak morilce.

Pošta.

Ropoša Matilda Čakovec. Penoz nikših nesmo dobili. Dajte je goriskati, po kom ste je poslali. — **Šimon Štefan Šilinci.** Poslanih 100 dinarov smo hvaležno sprejeli. Ar več falatov dobivate, plačate za Novine (1 falat) 25 Din, za M. List pa 10 Din. Siriteo pa dobi brezplačno, kak dozda j. Ček že dobite, ne bojte se. **Josip Svetec. Čelič.** Z zahvalnostjov sprejeli 30 Din. — Najlepše je i najbolje potrebno, če pošlete za Martinišče. — **Slana Marija. Ptuj.** Sprejeli denar za Marijine Liste in Koledarje. Pristrčna hvala za trüd. Za naprej Vam bodi omenjeno, da Vi, ki ste naročnice M. Lista, dobite koledar brezplačno. Višek naročnine, ki ste nam ga dostavili, je vpisan za podporo sirot, da dobijo M. List brezplačno. — **E. Razlag. Ptuj.** Za Novine sprejeli 30 Din, 10 Din nam še dolgujete za M. List. — **Kutnjak M. Gabrovnik.** Poslano pride v prihodnjój številki.

MALI OGLASI.

118 VEKŠA VNOŽINA
dobre jabučnice lastnoga pridelka se po izredno nizkoj ceni dobi pri **Franci Seršen v Ljutomeri.** Ravnotam se odavle dobra domača žganica za delavce po 20 dinarov liter. V zalogi je vsigdar velka izbira vina lastnoga pridelka vseh vrst i letnikov, na ka se posebno krčmari opozarjajo. Cene nižje kak indri.

111. OBČINA BREZOVICA
bo v nedelo, 2. avgusta popoldne ob 2. uri na 6 let vüдавala lov.

112 ODATA SE,
po fal ceni dva šivaliva mašina; eden moški i eden ženski pri **KOLJARA ŠTEFANI** mehanikari v M. Soboti.

Sprejemem na stanovanje i hrano
119. dva dijaka. 5 Din
Vdova I. POLLAK v Čakovci, Uska ul. 9.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri **ERDOŠY BARNABAŠ,** trgovci z papirrom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

Proda se posestvo

blüzi SV. KRIZA na ŠTARSKOM. Je za 20 plügov i to 11 plügov nju, 5 plügov senožati i 4 plüge loga. Je na njem lepa, nova zidana hiša (4 paonice, 2 kühinji i pod hišo 3 velke betonirane pivnice) velke zidane štale, zidani livovje vse je z čerepom pokrito. Poleg hiše je lepi sadovnjak. Zemlja je dobro obdelana i leži poleg železnice. **Cena 350 jezer Din.**

— Informacije davle —
Dr. Ferdo Černe odvetnik v M. Soboti
i **Alojzij Veparič** v Vučji vesi.

ELADÓ

Boczföldön Zalaegerszegtől 7 kilométerre
16 holdas kisbirtok
szántó, rét, nagy házhely gyümölcsösssel és épületekkel. **Árá 600 millió m.-korona.**
Érdeklödni BOCZFÖLDÖN az állomás.

Slovenska Banka d. d.

podružnica DOLNJA LENDAVAL
**plača najbolje dolarje
in zlate peneze.**

Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Pristopite

k novoustanovljenoj „MLINSKOJ ZADRUGI“ na Razkriži.
Priglasite se lahko vsakšij den.
Delež je 1000 dinarov, šteri se lahko plačuje tudi na rate.

„MLINSKA ZADRUGA“
(bivši Kumparičov mlin) Razkriž.

Na oddajo je imanje,

štero obsega 30 plügov zemle: 4 plüge goric, zasajenih z najboljšimi vrstami, velik sadovnjak, grede, njive i logi. Na imanjij je gospodška hiša z 9 sobami, 2 predsobama. Hiša ma tudi prešo, vinsko pivnico, ledilnico, klet za polske pridelke, za mleko i za orodje. Pri hiši je velko gospodarsko postopje z večimi štalami, svinjskov kühnjov, pralnicov. K hiši spada tudi vancarija za štiri osebe, s štalov i pivnicov. Vse je s čerepom pokrito i z vodovodom preskrbljeno. V oddajnoj ceni so vračunani tudi konji, krave, svinje, kola, vsa gospodarska orodja i popolna kühinjska i sobna oprava. Imanje je bilo cenjeno (z vsem vküp)

1 milijon 500 jezer Din.

Leži blüzi kopališča Radenci i G. Radgona. Blüzi toga imanja se oda tudi drugo, velko 16 plügov, obstoječe iz: vile, vancarije, goric i lepoga sadovnjaka. **500 jezer dinarov.**
Cena je

DRAŽBA LOVA!!

Na licitaciji se vö da na šest let lov občine Gornje Bistrice, Srednje i Dolnje

dne 1. avgusta t. l.

i naime na Gornjoj Bistrici zajtra ob 8. vöri, na Srednjój ob 10. i Dolnjój popoldnevi ob 2.

Izvozna klavnica
JOŽEFA BENKO
Mur. Sobota v Križevcih
Prekmurje.

Gospodarska poslopja
so krita s salonitom.

Samo s SALONITOM pokrivajte hiše, ker je salonit sedaj najboljše pokrivalo! Je lahek, trpežen, kljubuje z vsakim veharom, negorljiv, nikoli ni potreben, poprave in je vsled tega tudi najcenejši. **Večletno jamčenje!** Skladišče: **ČEH & GASPARI,** mešana trgovina in s stavbenom materijalom Murska Sobota. Ravnotam se dobivajo tudi potrebna pojasnila.